

Tannhelsetjenesten
i Vest-Agder

Handlingsprogram 2017-2020

Tannhelsetjenesten

Fylkestingsvedtak den 20.6.17
Sak: 32/17

Handlingsprogram tannhelsetjenesten i VAF 2017-2020

Innledning

Handlingsprogrammet bygger på sist vedtatte tannhelseplan (2013-2016). Målene og tiltakene fremkommer etter evaluering av tannhelseplanen og er tilpasset de hovedutfordringer som tannhelsetjenesten nå står over for. Handlingsprogrammet har en operativ oppbygging for å kunne fungere som retningsgivende og styrende for tjenesten de neste 3 år. Handlingsprogrammet er også innrettet til å håndtere kommende samfunnsmessige organisatoriske endringer.

Strategier og hovedmålsettinger i perioden:

- Utvikle organisasjonen med vekt på rett kompetanse basert på et samfunn i endring
- Økt pasient orientering
- Økt satsning på folkehelse

Handlingsprogrammets hovedområder

1. Pasientperspektiv
2. Folkehelse
3. Organisering
4. Kompetanse

1. PASIENTPERSPEKTIV

1.1 Utfordringsbildet:

- a. Tjenesten skal være tilpasset den enkelte pasientens behov.
- b. Ressursbruk tilpasset pasientens tannhelse

1.2 Målsetting:

- a. En organisasjon som er tilpasset pasientenes behov.

1.3 Satsninger/tiltak:

- a. Sørge for valid faktagrunnlag/statistikk
- b. Empowerment (brukermedvirkning/styrking av pasientrollen)
- c. Optimale pasientforløp som er differensiert ut fra pasientens behov
- d. Tilpasse tilbudet (behandlingsnivå) til livsfaser/situasjon
- e. Forebygging og utadrettede tiltak

1.4 Evaluering:

- a. Brukerundersøkelser
- b. Intern revisjon
- c. Tannhelsesresultater
- d. Statistikk og relevante sammenligninger

1.5 Kommentarer

Et samfunn i endring krever tilpasning av tannhelsetilbudet til alle grupper. Tjenestene våre må tilpasses de endringene som skjer i brukergruppenes behov for tannhelsetjenester.

Det er viktig å kjenne til klinikkens og tannhelsetjenestens tannhelsesresultater. Dette må benyttes i forhold til satsningsområder.

2. FOLKEHELSE

2.1 Utfordringsbildet:

- a. Ufullstendig oversikt over tannhelsetilstanden
- b. Ikke tilstrekkelig tverrsektorielt samarbeid
- c. Bedre samordning privat og offentlig sektor

2.2 Målsetting:

- a. En oppsøkende og proaktiv organisasjon (være på "tilbudssiden")
- b. Innrette organisasjonen på å utvikle pasientens evne til å ta vare på egen tannhelse
- c. Kunnskapsbasert og lærende organisasjon
- d. Gi forebyggende tiltak til utsatte grupper
- e. Tettere samarbeid med kommunene

2.3 Satsninger/tiltak:

- a. Delta aktivt i alt folkehelsearbeid
- b. Oppdatering/oppfølging av samarbeidsavtalene med kommunene
- c. Utvikle felles forståelse for mål/tiltak
- d. Følge opp klinikkenes tiltaksplan
- e. Koordinering med fylkeskommunens rolle i folkehelsearbeidet

2.4 Evaluering:

- a. Tannhelsesresultater
- b. Brukerundersøkelse
- c. Statistikk, spesielt utsatte grupper
- d. Årlig oversikt over deltakelse på samarbeidsmøter
- e. Evaluere samarbeidsavtaler
- f. Evaluere tannhelses del av folkehelsearbeidet

2.5 Kommentarer

Mange utsatte pasientgrupper har sammensatte behov. Folkehelsearbeid i tannhelsetjenesten må foregå utenfor tannklinikkene. Det er nødvendig med involvering av ulike aktører i dette arbeidet.

3. ORGANISERING/ORGANISASJON

3.1 Utdringsbildet:

- a. Organisasjonskultur (felles forståelse av nødvendig ressursbruk)
- b. IKT/digitalisering
- c. Redusere smådriftsulempet/klinikkstruktur

3.2 Målsetting:

- a. En organisasjon som tilpasser seg utfordringene
- b. Lærende organisasjon
- c. En effektiv klinikkstruktur tilpasset pasientenes behov
- d. Velfungerende system med vekt på brukerorientering

3.3 Satsninger/tiltak:

- a. Optimalt dentalutstyr
- b. God IKT standard og utvikling
- c. Rett personellsammensetning, øke andelen tannpleiere
- d. Videreutvikling av LEAN metodikk
- e. Fortløpende vurdere klinikkstruktur
- f. Informasjon og omdømmeutvikling
- g. Betalende pasienter
- h. Vurdere og avklare interne spesialister og samhandling med TKS (kompetansesenteret)

3.4 Evaluering:

- a. Kundeopplevelser
- b. Nærvær (reduere fravær)
- c. PSA-undersøkelser
- d. KOSTRA

3.5 Kommentarer

En organisasjon er aldri ferdig utviklet og vil derfor alltid være i endring. Tannhelsetjenesten i VAF er fortsatt i endring og utvikling. Det er behov for å jobbe både med struktur og rutiner men også med å videreutvikle organisasjonskulturen.

4. KOMPETANSE

4.1 Utdringsbildet:

- a. Endrede krav til kunnskap
- b. Rett kunnskap
- c. Forståelse av kompetansebegrepet (def; kunnskap, ferdigheter og holdninger)

4.2 Målsetting:

- a. Riktig kompetanse tilpasset organisasjonens utfordringer

4.3 Satsninger/tiltak:

- a. Tilpasning til endrede arbeidsoppgaver
- b. Avklaring av spesialistbehov i egen og ekstern virksomhet
- c. Utarbeide kompetanseplan
- d. Prioritere kunnskapsoppbygging
- e. Unngå "overbehandling" å redusere henvisninger
- f. Øke kvaliteten på arbeidet
- g. Klinikkvis og felles fagsamlinger

4.4 Evaluering:

- a. De ansatte opplever å håndtere de utfordringer som er tilstede
- b. Sjekke ut effekt av tiltak
- c. Klinikken har oversikt over de ansattes kompetansebehov

4.5 Kommentarer

Det er behov for bedre utnyttelse av ulike spesialist- og støttefunksjoner. Bedre tverrfaglig samarbeid vedrørende pasienter med komplekst behandlingsbehov

Kompetanseheving rettet mot områder med økt utfordring, bl.a. større eldregruppe med egne tenner gir mer komplekst behandlingsbehov

Utnytte intern kompetanse/interesseområde bedre i stedet for å henvise eksternt.

Oppsummering

Handlingsprogrammet er en oppfølging av vedtatte tannhelseplan. Det har en intern innretning og skal fungere som et styrende og prioriterende dokument for de neste 3 årene. I denne perioden vil det skje endringer som kan føre til at tannhelsetjenesten blir overført til kommunene eller at tannhelsetjenesten blir en del av ett agderfylke.

Det er viktig i denne perioden å ha fokus på mål og resultater som både fremmer tannhelsetjenesten og samtidig utvikler organisasjonen.

Handlingsprogrammet legger vekt på at ansatte skal mestre nye oppgaver og endrede pasientbehov på en god måte og som et team på klinikkene og samhandling på tvers av klinikker.